

Menstruatióin:

ENN EITT STORT TABU

– Hvønn dag bløða fleiri enn 800 milliónir kvinnur, tí kann tað tykjast onki annað enn absurd, at tað enn av summum verður roknað tabu at tosa um menstruatióninina

ANNIKA KUNOY IM
ANNIKA@SOSIALURIN.FO

Sjálvt orðið tabu er sprottið úr polinesiska orðinum tapua, ið fleiri keldur siga kann merkja bæði “heilagur” og “menstruatióin”.

Í 1920unum var tað so ósømiligt at tosa um menstruatióin og so flovisligt at keypa bind, at kvinnurnar í Amerika kliptu sokallaðar “silent purchase coupons” úr tíðindabløðunum. Hetta vóru lepar, sum tær kundu handa mannliga farmasevtunum í staðin fyri at biðja um ein pakka av bind. Orðið menstruatióin varð ikki brúkt í lýsingum fyri bind og tampong fyrr enn í 1985, og fyrstu ferð reyði liturin varð nýttur í lýsingum var í 2010. Áðrenn tað varð blá liting nýtt at vísa á, hvussu bindið seygvessu til sín.

Seinastu tíðina hevur nógv verið tosað um menstruatiónskoppin, sum er vorðin populerur seinastu árin – eisini í Føroyum. Menstruatiónskoppurin er tó ikki ein nýggj uppfinning, tí hann kom á marknaðin í 1930unum í USA og varð marknaðarførður um ta tíðina, tá tampongir av fyrstan tíð vórðu marknaðarførðar – men kvinnurnar tá hildu ikki, at

menstruatiónskoppurin var líka snildur sum tampongirnar, og hann vann ikki ordiliga frama fyrr enn fyri nøkrum árum síðani.

Tað eru ikki allar gentur og kvinnur, ið vita nakað um menstruatiónina, áðrenn tær sjálvar fáa hana. Tað verður ikki undirvíst í, hvat menstruatión er í skúlunum og verður heldur ikki tosað um tað heima. Triðja hvør genta í Suður-

av kvinnum, at menstruatiónin er ein sjúka og ein bretsk kanning vísir á, at 44 prosent av gentum í Bretlandi ikki vita, hvat hendir í kroppinum, tá tær fáa menstruatión fyrstu ferð.

Tað eru nógvar gentir, sum ikki fara í skúla tí tær hava menstruatión. UNESCO metir, at 10. hvør genta í

Afrika missir ein ella fleiri skúladagar um mánaðin, tí hon bløðir. Í summum bygðum í India gevst á leið fimta hvør genta í skúlanum, tá hon verður kynsbúgvinn, vegna manglandi atgongd til vesi og bind.

Í dag fáa gentur fyrr menstruatión enn tær gjørdur fyrr. Í 1800 talinum vóru kvinnurnar í miðal 17 ár fyrstu ferð tær fingur menstruatión, men í nú eru tær í miðan 13 ár. Hetta tí, at gentur í dag eru sunnari og minni sjúkar enn fyrr.

Í fjør kom fram at ein fyrirøkka í Englandi implimenteraði ein politikk á økinum til frama

fyrir tær mongu kvinnurnar í fyrirøkuni. Umboð frá fyrirøkuni Coexist, søgdu við miðlar í fjør, at tað er ein fyrimunur fyri fyrirøkuna at taka menstruatiónina hjá starvsfólkunum til eftirtektar. Eisini vónar fyrirøkkan at bróta tað tabuið sum er kring menstruatión og loyva kvinnum frí, tá tær eru illa fyrir vegna menstruatión.

– Sum stjóri havi eg sæð kvinnur líða og samankroynnar aav pínu, tí tær hava menstruatión. Tær hava ringa samvitsku og skammast yvir at fáa sær frí, og sita tí friðarlaga og líða við skrivaraborðið, segði Bret Baxter, stjóri á Coexist við miðilin The Independent.

– Soleiðis byrjaði tað, og við hesum vóna vit at sleppa av tí hetta stóra tabuið, legði hann afturat.

asia veit ikki, hvat menstruatión er, áðrenn hon sjálf fer at bløða. Í Iran handa 48 prosent

